

Vormsi saar asub Lääne maakonnas ja on suuruselt Eesti neljas saar, 93 km² moodustades iseseisva Vormsi valla .

Arvatavalt 13. sajandi II poolel asustasid saare rannarootslased, keda 1934. aastal elas saarel 2393 (lisaks 122 eestlast). Enamik Vormsi rootslastest lahkus II maailmasõja ajal Rootsi. Tänapäeval elab saarel üle 400 inimese.

Saarel on palju maastikuvorme: rabasid, ranna- ja puisniite, kõrgematel tasandikel kasvavad metsad — peamiselt kuusikud ja männikud. Keset saart, tihedas kuusemetsas, asub Vormsi aluspõhja omapärane pinnavorm - Huitbergi korallriff. Arhitektuurimälestisena on kaitse all 14. sajandist pärit Vormsi Püha Olavi kirik ja saare vanim tuletorn Saxbys (esimene ehitatud 1864, praegune 1871).

Vormsi märksõnad: Imeline Vormsi loodus; sada kilomeetrit rannajoont; vaheldusrikas maastik; rikkalik taimestik; Vormsi loomastik; ca 211 linnuliiki jm.

Rohukülast saab Vormsile praamiga, sõit Sviby sadamasse kestab ca 45 minutit.

Tutvumine saarega esimesel päeval

Saare ringtee moodustab number kaheksa ja sellega tekib saarel ida-ring ja lääne-ring, mis on looduslikult erinevad.

Ida-ringi äärde jäävad küla :

- Norrby külas - vana sumbküla ja sadamakoht (külastame)
- Diby külas - viimasena kalapüügiga tegelenud küla, vana kontorihoone (vaatame)
- Rälby külas - korrastatud ja vajadusel tegutseva tuulikuga küla, omapärane rand. Jalutuskäik külas, tutvumine Rälby külamajaga.

Kesk-asula :

- Hullo külas on saare keskus – kool, kirik (Kirik on restaureeritud 1990.aastal ja taaspühitsetud. Sellest ajast tähistatakse igal aastal 29.juulil Olavi päeva.) , rõngasristidega surnuaed, jne (külastame raamatukogu, käsitöötuba jm). Kohtumine turismi ettevõtjaga (Sarapuu puhkemaja).

Tutvumine saarega teisel päeval

Lääne- ringi äärde jäävad külad:

- Suuremõisas - vana Magnushofi mõisa süda, millest säilinud ainult varemed
- Saxby külas - kaunis rand ja majakas ning väike muuseum (majaka külastus tasuline).
- Kersleti külas - asub vana palvemaja ja selles külas prooviti ka soola valmistamist Kohtumine Vormsi MT OÜ - s (lihavesise kasvatus talu)
- Fällarna küla - kohtumine metsandusettevõtjaga (saekaater)
- Rumpo poolsaarel - haruldaste samblakoosluste kasvukoht (jalutuskäik külas)
- Sviby küla – talumuuseum
- Sviby külas asub muuseum – Sviby küla ühest vanast talust on loodud Pears`i talumuuseum. Enamus hooneid on korrastatud ja seal saab näha kuidas Vormsil elati ja oldi.

Õppereisi ajakava*

7. august

- Kell 4.00 Väljasõit Räpinast
- Kell 4.45 Väljasõit Võrust
- Kell 10.15 Väljasõit Rohukülast
- Kell 11.00 Saabumine Vormsile
- Kell 11.05 Tutvumine saarega (*giid Ene Sarapuu*)
- Kell 13.00 Lõunasöök *Krog No 14*
<https://krog.ee/#avaleht>
- Kell 14.10 Tutvumine saarega (*giid Ene Sarapuu*)
- Kell 19.00 Õhtusöök (*Hullo trahter*)
<https://www.hullotrahter.ee>
- Kell 20.00 Saabumine öömajja *Diby kämping*
<https://www.puhkaeestis.ee/et/diby-kamping-puhkemaja>

8. august

- Kell 8.00 Hommikusöök majutuskohas
- Kell 8.30 Tutvumine saarega
- Kell 11.05 Väljasõit Vormsilt
- Kell 11.40 Saabumine mandrile
- Kell 16.30 Saabumine Võrru
- Kell 17.15 Saabumine Räpinasse

*Reisikavasse võib tulla muudatusi

Õppereisil on 15 kohta. Osalema ootame MTÜ Piiriveere Liider liikmeid ja töötajaid. Õppereisile pääseb registreerumise järjekorras. Eelduseks on kiire registreerumine, liikmemaksu võla puudumine ja osalustasu tasumine. Õppereisi osalustasu on 30 eurot.

Õppereis toimub MTÜ Piiriveere Liider projektist „Piiriveere vaimsure värskendamine“.